

iSea

Περιβαλλοντική Οργάνωση
Για την Προστασία των Υδάτινων Οικοσυστημάτων
Λεωφόρος Όχι 11, 554 38
info@isea.com.gr



Final Report

iSea-ΠΡΟΣΦΕΡΩ:

Εκπαιδευτικές δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης

Περίοδος αναφοράς: 9/2018- 6/2019

Ημερομηνία συγγραφής: 28 Ιουνίου 2019

Αρ. Συμφωνητικού: #8001038433



Γενικό πλαίσιο

Η παρούσα έκθεση αφορά την περιγραφή των δράσεων του κύματος Σεπτεμβρίου 2018- Ιουνίου 2019, που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο της συνεργασίας της iSea και του προγράμματος «[Προσφέρω](#)», μίας κοινής προσπάθειας της ΑΒ Βασιλόπουλος και της Procter & Gamble για καθαρότερες ελληνικές θάλασσες και ακτές.

Το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών δράσεων ενημέρωσης μαθητών που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος "Προσφέρω" έλαβε έγκριση παιδαγωγικής καταλληλότητας και επάρκειας ύστερα από κατάθεση της σχετικής αίτησης και του υπό έγκριση υλικού στη Διεύθυνση Υποστήριξης Προγραμμάτων και Εκπαίδευσης για την Αειφορία του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Με αρ. πρωτ. 161606/Δ7 οι εκπαιδευτικές δράσεις περιβαλλοντικής ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για τα Υδάτινα Απορρίμματα εγκρίθηκαν ως παιδαγωγικά κατάλληλα για την υλοποίησή τους σε μαθητές όλων των βαθμίδων, για το σχολικό έτος 2018- 2019.

Υπεύθυνη υλοποίησης:

Αναστασία Χαρίτου,

Υπεύθυνη Προγραμμάτων & Δράσεων
Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και
Ευαισθητοποίησης,

Περιβαλλοντική Οργάνωση iSea

Σύντομη περιγραφή δράσεων

Οι εκπαιδευτικές δράσεις αποτελούνται από δύο μέρη. Το πρώτο βασίζεται στην παρουσίαση του ζητήματος των Υδάτινων Απορριμμάτων μέσα από την ποσοτικοποίηση του προβλήματος και την ανάδειξη των επιπτώσεων του στα οικοσυστήματα, τους θαλάσσιους οργανισμούς και την ανθρώπινη υγεία. Ακόμη, σε αυτό παρουσιάζονται εναλλακτικές λύσεις για τη μείωση των απορριμμάτων μέσα από την προώθηση ενσυνείδητων προσωπικών επιλογών και καθημερινών συνηθειών.

Για την κατανόηση της έννοιας των μικροπλαστικών, καθώς και των πρακτικών μείωσης των απορριμμάτων, στους μαθητές επιδεικνύεται κατάλληλο εποπτικό υλικό που περιλαμβάνει προϊόντα με πρωτογενή και δευτερογενή μικροπλαστικά, καθώς και εναλλακτικά προϊόντα με τα οποία μπορούν να αντικατασταθούν τα πλαστικά κυρίως προϊόντα μιας χρήσης.

Το δεύτερο μέρος των εκπαιδευτικών δράσεων αποτελείται από την υλοποίηση βιωματικών διαδραστικών δραστηριοτήτων που προάγουν την ενεργό συμμετοχή των μαθητών, την ευαισθητοποίησή τους για το ζήτημα των υδάτινων απορριμμάτων και την ανάληψη δράσης για την αντιμετώπισή του. Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων, οι μαθητές ειδικής αγωγής και των πρώτων τάξεων της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης μέσα από περιβαλλοντικά παιχνίδια καλούνταν να περιγράψουν υδάτινα απορρίμματα, αλλά και να προτείνουν λύσεις για την κατάργηση ή την επαναχρησιμοποίησή τους.

Οι μαθητές μεγαλύτερων τάξεων δημοτικού και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναλάμβαναν να προτείνουν μέτρα και δράσεις για την αντιμετώπιση του ζητήματος. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο παιχνιδιού ρόλων, οι μαθητές χωρίζονταν σε ομάδες εκπροσωπώντας κάποια διαφορετική ομάδα που έχει εμπλοκή στο ζήτημα. Αφού κάθε ομάδα συζητούσε τις προτάσεις της, ένας εκπρόσωπός της τις ανακοίνωνε. Μετά την ολοκλήρωση αυτής της διαδικασίας ακολουθούσε ανοιχτή συζήτηση ανάμεσα στους συμμετέχοντες για την αποτελεσματικότητα των μέτρων και δράσεων που προτάθηκαν, καθώς και τις συνέργειες που μπορούν να πραγματοποιηθούν ανάμεσα στις κοινωνικές ομάδες που εκπροσωπούσαν για την επίτευξη του κοινού τους στόχου.

Σε κάθε τμήμα τάξης στο τέλος της εκπαιδευτικής δράσης παρέχονταν το αντίστοιχο κιτ καθαρισμών με τον εξοπλισμό για την υλοποίηση παράκτιων καθαρισμών. Επιπλέον, δίνονταν στους μαθητές οι απαραίτητες οδηγίες για την υλοποίηση δράσεων παράκτιου καθαρισμού, καθώς και η ενημέρωση σχετικά με τη διαδικασία καταγραφής απορριμμάτων,

αλλά και την αξία των δεδομένων για το μακροχρόνιο σχεδιασμό με στόχο την αντιμετώπιση του ζητήματος.



Η συμμετοχή της iSea στο "8^ο Greenwave Festival: Ο πλανήτης δεν είναι μιας χρήσης" και στο "2^ο KIDOT Festival: Παιδικό και Εφηβικό Φεστιβάλ" αφορούσε την παρουσίαση του ζητήματος των υδάτινων απορριμμάτων σε μαθητές και νεαρούς επισκέπτες μέσα από την υλοποίηση βιωματικών εργαστηρίων και την επίδειξη των επιπτώσεων των πλαστικών και μικροπλαστικών στα υδάτινα οικοσυστήματα, τους θαλάσσιους οργανισμούς και την ανθρώπινη υγεία.



Εκπαιδευτικές δράσεις ενημέρωσης

Για την περίοδο Σεπτεμβρίου-Ιουνίου υλοποιήθηκαν 15 ενημερωτικές επισκέψεις σε σχολικές δομές και η συμμετοχή σε 2 σχετικές εκδηλώσεις στη Θεσσαλονίκη. Δύο από τις ενημερωτικές επισκέψεις σε σχολικές δομές υλοποιήθηκαν στη Δυτική Ελλάδα και συγκεκριμένα μία στην Πρέβεζα και μια στη Λευκάδα, 5 στη Θεσσαλονίκη και 8 στην Αττική. Παρακάτω παρουσιάζονται λεπτομερή στοιχεία.

Στοιχεία εκδηλώσεων

Εκδήλωση 1: 8^ο Greenwave Festival: Ο πλανήτης δεν είναι μιας χρήσης

Εκδήλωση 2: 2^ο KIDOT Festival: Παιδικό και Εφηβικό Φεστιβάλ

Δράση	Ημερομηνία	Διάρκεια	Συμμετοχή
Εκδήλωση 1	13 Σεπτεμβρίου 2018	17.30- 22.00	75
Εκδήλωση 1	14 Σεπτεμβρίου 2018	17.30- 22.00	45
Εκδήλωση 1	15 Σεπτεμβρίου 2018	17.30- 22.00	60
Εκδήλωση 1	16 Σεπτεμβρίου 2018	9.00- 13.30	15
Εκδήλωση 2	16 Σεπτεμβρίου 2018	14.00- 15.00	20
Σύνολο		19 ώρες	215 συμμετέχοντες

Αξιολόγηση δράσεων

Ο συνολικός αριθμός των επωφελούμενων από τη συμμετοχή στις εκδηλώσεις ξεπερνά τα 210 άτομα. Από αυτά στην Εκδήλωση 1 το ηλικιακό κοινό κυμάνθηκε από νέους επισκέπτες, κυρίως φοιτητές, μέχρι μεγαλύτερους πολίτες έως και 60 ετών κυρίως άτομα που ασχολούνταν με την εκπαίδευση, σχετίζονταν με φορείς Κοινωνικής Αλληλέγγυας Οικονομίας ή παρουσίαζαν ενδιαφέρον για την κυκλική οικονομία. Στη συντριπτική πλειοψηφία των επωφελούμενων το ηλικιακό κοινό αποτελούνταν από άτομα ηλικίας 20- 35 ετών. Στην Εκδήλωση 2 οι συμμετέχοντες ήταν παιδιά σχολικής ηλικίας 7-9 ετών. Επιπλέον, εκτός από τους συντονιστές της iSea, για τη συμμετοχή στις εκδηλώσεις κινητοποιήθηκαν 7 εθελοντές με ενδιαφέρον στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού.

Ακόμη, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων πραγματοποιήθηκαν οι επαφές και εκδηλώθηκε το ενδιαφέρον από εκπαιδευτικούς για την υλοποίηση ενημερωτικών επισκέψεων σε σχολικές δομές της Θεσσαλονίκης. Στην Εκδήλωση 1 οι επωφελούμενοι της δράσης κυμάνθηκαν αριθμητικά σε σχέση με τη συνολική συμμετοχή της εκδήλωσης. Όσοι ενημερώθηκαν από τους εκπροσώπους της iSea έδειξαν ενδιαφέρον για περαιτέρω ενημέρωση σχετικά με το ζήτημα των υδάτινων απορριμμάτων. Είχαν βασικές γνώσεις και πληροφόρηση σχετικά με το ζήτημα, αλλά έθεσαν καίριες ερωτήσεις σχετικά με τις επιπτώσεις και την αντιμετώπισή του. Στην Εκδήλωση 2 οι συμμετέχοντες μαθητές εστίασαν την προσοχή τους στο ζήτημα των υδάτινων απορριμμάτων στην περιοχή, καθώς και στην προστασία του Θερμαϊκού Κόλπου. Σε αυτή την εκδήλωση, εκτός από το ενημερωτικό μέρος, πραγματοποιήθηκαν και σχετικές ατομικές κατασκευές από τους συμμετέχοντες, ενώ παρόντες στο εργαστήριο ήταν και 10 ενήλικες συνοδοί των μαθητών.

Λίστα εκπαιδευτικών δράσεων

- (E1):** 5^ο Δημοτικό Σχολείο, Πρέβεζα
- (E2):** 2^ο & 3^ο Δημοτικό Σχολείο, Λευκάδα
- (E3):** Κολλέγιο Ανατόλια, Θεσσαλονίκη
- (E4):** Ειδικό Επαγγελματικό Λύκειο, Θεσσαλονίκη
- (E5):** 53^ο Δημοτικό Σχολείο, Θεσσαλονίκη
- (E6):** Melissa Eco School, Θεσσαλονίκη
- (E7):** 48^ο Γυμνάσιο, Αθήνα
- (E8):** 21^ο Γυμνάσιο, Αθήνα
- (E9):** 3^ο Εσπερινό Γενικό Λύκειο, Αθήνα
- (E10):** 19^ο Γυμνάσιο, Αθήνα
- (E11):** 56^ο Γυμνάσιο, Αθήνα
- (E12):** 48^ο Γυμνάσιο, Αθήνα
- (E13):** 13^ο & 34^ο Δημοτικό Σχολείο, Θεσσαλονίκη
- (E14):** Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας, Λαγκαδάς
- (E15):** 3^ο Γυμνάσιο, Βριλήσσια

Δράση	Ημερομηνία	Τάξη	Διάρκεια	Συμμετοχή
E1	1/10/2018	Δημοτικό	2 ώρες	175
E2	3/10/2018	Γ & Δ Δημοτικού	2 ώρες	156
E3	21/1/2019	Α Γυμνασίου	2 ώρες	25
E4	23/1/2019	Λύκειο Ειδικής Αγωγής	2 ώρες και 30 λεπτά	60
E5	13/2/2019	Δημοτικό	3 ώρες και 30 λεπτά	105
E6	15/2/2019	Δημοτικό	3 ώρες	34
E7	18/2/2019	Γ Γυμνασίου	1 ώρα και 30 λεπτά	21
E8	20/2/2019	Β Γυμνασίου	2 ώρες	50
E9	21/2/2019	Λύκειο	2 ώρες	25
E10	22/2/2019	Β & Γ Γυμνασίου	2 ώρες	200
E11	28/2/2019	Α & Γ Γυμνασίου	3 ώρες και 30 λεπτά	44
E12	12/3/2019	Β Γυμνασίου	2 ώρες	18
E13	28/3/2019	Δ & Ε Δημοτικού	3 ώρες	35
E14	12/4/2019	Γυμνάσιο	1 ώρα και 30 λεπτά	22
E15	15/5/2019	Β & Γ Γυμνασίου	3 ώρες	65
Σύνολο			35 ώρες και 30 λεπτά	1035 μαθητές

Αξιολόγηση δράσεων

Ο συνολικός αριθμός των συμμετεχόντων ξεπερνά τους 1000 μαθητές. Από αυτούς 48,8% φοιτούν στην πρωτοβάθμια, το 45,4% στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και το 5,8% στην ειδική αγωγή. Ο μικρότερος αριθμός δράσεων σημειώθηκε στη Ε12 την οποία παρακολούθησε μόνο ένα τμήμα της Β τάξης του 48^{ου} Γυμνασίου Αθηνών, καθώς αριθμός μαθητών είχε συμμετάσχει σε ενημερωτική δράση και η Ε12 αποτέλεσε συμπληρωματική δράση ύστερα από αίτημα καθηγητών και της διεύθυνσης. Συνολικά μοιράστηκαν 42 clean up tool kits και βεβαιώσεις συμμετοχής. Το 23% των μαθητών είτε συμμετείχαν σε δράσεις παράκτιων καθαρισμών, είτε διοργάνωσαν τις δικές τους δράσεις καθαρισμού παραλίας στην περιοχή τους. Επιπλέον, σε κάθε εκπαιδευτική δράση παρευρίσκονταν τουλάχιστον 2 εκπαιδευτικοί της σχολικής μονάδας.

Κάθε εκπαιδευτική δράση υλοποιούνταν από δύο εκπροσώπους της iSea, έναν εργαζόμενο και έναν εθελοντή ή συνεργάτη με εμπειρία σε αντίστοιχα εκπαιδευτικά προγράμματα, ώστε να είναι δυνατή η υλοποίηση της σε αυξημένο αριθμό συμμετεχόντων. Στις περιπτώσεις αυξημένου αριθμού μαθητών η ενημέρωση υλοποιούνταν ταυτόχρονα ή σε υποομάδες, ανάλογα με το διαθέσιμο χρόνο και τις υποδομές του κάθε σχολείου. Επιπλέον, με το 40% των συμμετεχόντων σχολείων προέκυψε περαιτέρω συνεργασία σε δράσεις και προγράμματα που υλοποιούν ή ενδιαφέρονται να συμμετέχουν. Γεγονός που σε συνδυασμό με τα σχόλια και την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και των αρμόδιων διευθύνσεων υποδεικνύουν την αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών δράσεων ενημέρωσης. Τέλος, σημαντικό κομμάτι των δράσεων αποτέλεσε η ενεργός συμμετοχή και το ενδιαφέρον των ίδιων των μαθητών.